

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s.r.o., P., IČO: X.**, právne zastúpenému F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: **E. K., nar. X., bytom R., o vymoženie sumy 1 031,69 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Partizánske, pod sp. zn. 4Er/62/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. augusta 2012, č. k. 2CoE/174/2012-68, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**

Návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a .**

P povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený spísal dňa 16. februára 2009 pred súdnym exekútorom JUDr. R. K. návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie pohľadávky 1 031,69 eur s príslušenstvom, a to na základe rozhodcovského rozsudku, vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeného S., a. s., K., IČO: X., zo dňa 27. októbra 2008, sp. zn. SR 10672/08. Následne súdny exekútor požiadal Okresný súd Partizánske o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Partizánske poverením č. 5305 012008 * zo dňa 16. marca 2009.

Okresný súd Partizánske uznesením zo dňa 23. septembra 2011, č. k. 4Er/62/2009-21 exekúciu zastavil.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“); § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka; príslušné ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“) a príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“).

Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia ďalej uviedol, že návrhom zo dňa 16. februára 2009 sa oprávnený domáha vykonania exekúcie proti povinnému pre vymoženie sumy 1 031,69 eur s príslušenstvom, a to na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom S., a. s., sp. zn. SR 10672/08 zo dňa 27. októbra 2008. Súd prvého stupňa využil oprávnenie, ktoré mu dáva § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a v posudzovanej exekučnej veci preskúmal, či nie je daný niektorý z dôvodov zastavenia exekúcie. Vychádzal pritom aj z právneho názoru obsiahnutého v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2010, sp. zn. II ÚS 545/2010-15, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom súd prvého stupňa tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu. Súd prvého stupňa opätovne preskúmal exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie, predloženú zmluvu o úvere a vzal do úvahy rozhodovacia činnosť nadriadených súdov v exekučných veciach, kde je povinným spotrebiteľ a dospel k záveru, že exekúciu je potrebné zastaviť v celom rozsahu. Z obchodného registra súd prvého stupňa zistil, že oprávnený je podnikateľ, predmetom činnosti ktorého je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Oprávnený a povinný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej. Zo zmluvy nevyplýva, že by ju povinný uzatvoril v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky, v ktorých sa nachádza rozhodcovská doložka, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Rozhodcovská doložka nebola osobitne dojednaná. Dlžník ju nemohol ovplyvniť, pretože je inkorporovaná do obchodných podmienok - v prípade, ak chcel zmluvu o úvere uzavrieť, musel ju akceptovať. Takýmto spôsobom sa pred vznikom akéhokoľvek sporu s oprávneným bez primeraného dôvodu vopred vzdal

svojich práv uplatniť svoje nároky alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Je treba brať na zreteľ ustanovenie § 106 O. s. p., ktoré pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak aj zmluva o úvere poskytuje spotrebiteľovi možnosť obrátiť sa na všeobecný súd, takáto možnosť je len iluzórna, pretože trvá len do podania návrhu na začatie arbitrážneho konania. Z rozhodovacej praxe exekučného súdu je zrejmé, že v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, kto iniciuje rozhodcovské konanie proti dlžníkovi - spotrebiteľovi. V prípade, ak si veriteľ vynúti od spotrebiteľa prijatie rozhodcovskej doložky (jej včlenením do formulára zmluvy alebo do všeobecných obchodných podmienok), nadobudne tak voči spotrebiteľovi neprimeranú výhodu v tom, že sám môže určiť, kto s konečnou platnosťou ich spor rozhodne (rozhodcovský súd v sídle veriteľa, ktorý má navyše logický ekonomický záujem na tom, aby rozhodoval takým spôsobom, aby mu veriteľ predkladal na rozhodovanie čo najviac sporov). Aj z predloženého rozhodcovského rozsudku bolo súdu prvého stupňa zrejmé, že rozhodcovský súd neposkytol povinnému ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktorá mu ex lege patrila. Rozhodcovskú doložku v zmluve, uzavretej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, na podklade ktorej veriteľ - dodávateľ iniciuje voči spotrebiteľovi rozhodcovské konanie a ktorá nebola dojednaná individuálne po vzniku sporu medzi účastníkmi zmluvy, súd prvého stupňa považuje za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve a z toho dôvodu za absolútne neplatnú. Z dôvodu absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky nemôže byť na podklade takejto doložky vydaný rozhodcovský rozsudok spôsobilým exekučným titulom. Z uvedených dôvodov, použivúc eurokonformný výklad ustanovení na ochranu spotrebiteľa, interpretačné pravidlo podľa ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka (v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa), rešpektujúc ustálenú judikatúru súdov vyššieho stupňa, súd prvého stupňa exekúciu v súlade s § 57 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom § 45 ods. 1, 2 ZoRK ex offio v plnom rozsahu zastavil pre rozpor exekučného titulu so zákonom.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo dňa 6. augusta 2012, č. k. 2CoE/174/2012-68 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia uvádza, že vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona v danej veci, a to predovšetkým § 57 ods. 2 Exekučného poriadku

v platnom znení, § 45 ods. 1 až 3 ZoRK, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v platnom znení, a na túto právnu úpravu nadväzujúcich právnych noriem ako zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, Smernice Rady 93/13/EHS a ďalšej súvisiacej legislatívy je napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vecne správne a aj náležite odôvodnené.

Správny bol záver súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, keďže medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľské právo patrí k najviac sa rozvíjajúcim oblastiam práva, ktorého základnou funkciou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Týmto sú zmluvy, uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky tie zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Odvolací súd ďalej v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Smernica Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve, uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd pre úplnosť dodal, že slovenský právny poriadok exemplifikatívne vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, to znamená nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe Smernice 93/13/EHS alebo okruhu v Občianskom zákonníku. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský rozsudok, rozhodca, ktorý

konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorý súd považuje ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú, súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne exekúciu zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený má v dovolaní za to, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto posúdenie trpí aj základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru oprávneného, tvrdenia súdu (rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa; spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu) nie sú akokoľvek zdôvodnené a preukázané a rovnako aj tvrdenie (žaloby, ktorých cieľom je uspokojovanie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd) predstavuje ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych či skutkových súvislostiach.

Ďalej oprávnený namieta, že súdy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora a zároveň nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie.

Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 6. augusta 2012, sp. zn. 2CoE/174/2012.

Povinná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa odvolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu

odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/ a f/, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z oprávneným uvedených procesných väd. Oprávnený vady v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Oprávnený namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust. § 7 a § 8 O. s. p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Oprávnený v danom prípade namietal, že súdy nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou normatívnych ustanovení (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 ZoRK) sa postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá im v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží, čím prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku oprávneného o nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka oprávneného o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Oprávnený ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. ustanovuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, v ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania,

posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ako majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singularnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s. r. o., B., IČO: X., zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: E. K., nar. X., bytom R., o vymoženie sumy 1 031,69 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Partizánske, pod sp. zn. 4Er/62/2009, na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., zo dňa 27. októbra 2008, sp. zn. SR 10672/08, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím, ktorým sa dané konanie končí. Vydaním takéhoto rozhodnutia nejde o prekážku veci rozsúdenej. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, v danej veci nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté a vo veci nepredchádzalo žiadne iné konanie. Súd je povinný skúmať exekučný titul v rovnakom rozsahu počas celého exekučného konania, ako pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda aj po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené oprávneným namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej je oprávnený toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O. s. p. Ak

nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Oprávnený namietal, že súdy oboch stupňov interpretovali a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 ZoRK, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy vtedy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/ ZoRK.

Z obsahu spisu však vyplýva, že exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. Exekučný súd v danej veci exekúciu v zmysle § 57 ods. 2 Exekučného poriadku zastavil. V zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu. Súd v danej veci postupoval aj podľa § 45 ods. 1 a 2 ZoRK. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd môže exekučné konanie zastaviť aj bez návrhu (ex offio), ak zistí nedostatky uvedené v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ a c/ ZoRK.

Z obsahu tejto námietky vyplýva, že oprávnený napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Námietka oprávneného o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. nie je opodstatnená.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch. Oprávnený namietal, že súd rozhodol vo veci napriek námietkam proti prejednávaniu veci, konal bez nariadenia pojednávania a dokazovania.

Odnatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Námietka oprávneného, že súdy konali bez nariadenia pojednávania, nie je dôvodná. Zákonom č. 230/2012 Z. z., účinným od 9. augusta 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ust. § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 23. septembra 2011 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 9. augusta 2012, rovnako v danom prípade súd prvého stupňa postupoval podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 45 ods. 2 ZoRK. Taktiež odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď v zmysle ust. § 214 ods. 2 a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky nezhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa, alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín.

Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhoviecie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Oprávnený v podanom dovolaní opätovne navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval.

K tejto námietke Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

V prejednávannej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietal, či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, uzavretej medzi účastníkmi a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie predmetnej námietky oprávneného a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdného dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený

obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, vzhľadom na dostatočnú úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, kde dovolací súd k rovnakým záverom v otázke prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dospel aj vo veciach 3Cdo 108/2012, 3Cdo 33/2012, 3Cdo 118/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., a preto návrh oprávneného zamietol.

Oprávnený v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke oprávneného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávneného boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery,

prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávneného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. apríla 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová